



FRDO INFO

Nieuwsbrief van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling

September 2006 – nr 29

Inhoud

- [1. Forum "Redefining prosperity: een duurzame visie op groei en consumptie" 13/10](#)
- [2. Advies over het voorontwerp van actieplan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen](#)
- [3. Advies over de oriëntatienota voor het derde federaal plan duurzame ontwikkeling](#)
- [4. Advies voor het Vooruitgangsverslag over de Lissabonstrategie](#)
- [5. Advies over biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen](#)
- [6. Activiteiten werkgroepen](#)

1. Forum "Redefining prosperity: een duurzame visie op groei en consumptie"

Op 13 oktober organiseert de FRDO in Brussel zijn jaarlijkse forum. Dit jaar bekijken we duurzaam consumeren vanuit een aantal inzichten van de "economie van het geluk" (*economics of happiness*). Hoe verhoudt de notie van "welvaart" in een samenleving en het "welzijn" of de gelukservaring van de consument zich tot klassieke economische begrippen als BNP, groei en inkomen?

Het BNP vormt een belangrijk uitgangspunt voor het beleid, maar het blijkt een onvolmaakte indicator te zijn voor welvaart. Zijn alternatieve welvaartsindicatoren (bv. de Index of Sustainable Economic Welfare) betere meetinstrumenten voor het beleid? Hoe verrekenen we de sociale en ecologische gevolgen van onze productie en consumptie? Hoe kan een beleid gericht op duurzamer consumeren daarbij aansluiten? Onder meer de Nederlandse professor Arnold Heertje ("De kern van de economie") en prof. Tim Jackson (Surrey, UK) zullen deze vragen behandelen.

Naast wetenschappers krijgen ook vertegenwoordigers van het middenveld de gelegenheid om hun visie te verduidelijken over het thema. In de namiddag is er, zoals afgelopen jaar, een "World Café" waarop alle deelnemers aan het forum van gedachten te wisselen over concrete vragen in verband met duurzaam consumeren.

Meer informatie over dit forum, het volledige programma en een inschrijvingsformulier vindt u op onze website: <http://www.frdo.be/nl/pubnl/sympnl/s2006prospnl/s2006prospnl.htm>. De toegang is gratis, maar u dient zich wel in te schrijven vóór 6 oktober.

[Terug naar inhoud](#)

2. Advies over het voorontwerp van actieplan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Het tweede Federaal plan duurzame ontwikkeling beklemtoonde in acties 31 en 8 het belang van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) en ethisch beleggen en investeren in België. In uitvoering daarvan werkte de Interdepartementale Commissie Duurzame Ontwikkeling (ICDO) een referentiekader MVO uit. Dit referentiekader, dat een kader voor MVO schetst en keuzes maakt aangaande de terminologie, werd na consultatie van ondermeer vijf verschillende adviesorganen door de regering goedgekeurd op 28 april 2006 (cf advies FRDO 2006a02 van 24 februari 2006). Staatssecretaris voor duurzame ontwikkeling Van Weert vroeg in het kader van die consultatie de vijf raden ook welke concrete acties, initiatieven en instrumenten volgens de raden wenselijk of noodzakelijk zijn ter versterking van MVO in België. Op basis van deze input en de resultaten van

twee forumdagen werkte de werkgroep MVO van de ICDO een voorontwerp van actieplan uit dat door de Staatssecretaris nu opnieuw ter consultatie aan de vijf adviesraden wordt voorgelegd.

In zijn advies waardeert de FRDO dat de overheid na een referentiekader nu ook een *voorontwerp van actieplan* heeft uitgewerkt, en dat daarbij ook rekening wordt gehouden met de inbreng van verschillende stakeholders. De raad formuleert een aantal voorstellen ter verbetering van het actieplan, dat op sommige punten immers te vaag blijft, te weinig concreet, en niet vermeldt wie een bepaalde taak zal uitvoeren of wat de precieze gevolgen van de maatregelen zullen zijn. De raad vraagt om de stakeholders bij de verdere uitwerking van de acties te consulteren. Het is bovendien belangrijk dat de overheid bij de uitvoering van het actieplan een maximale verticale en horizontale integratie en coherentie nastreeft. De raad vraagt opnieuw aandacht voor de specifieke situatie van KMO's. Hij meent ook dat naast de acties uit het actieplan, overheden ook over beleidsinstrumenten beschikken om tot een betere internalisering van externe kosten (bij alle maatschappelijke actoren en voor alle activiteiten) te komen om op die manier een duurzame ontwikkeling te stimuleren. De FRDO heeft ook bedenkingen bij de timing van heel wat acties.

Tenslotte gaat de raad in zijn advies nader in op acties 1 t.e.m. 5, die zich richten op de overheid, en acties 6 t.e.m. 13, die bestemd zijn voor de ondernemingen.

Dit advies werd in consensus goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de FRDO van 22 september. Klik hier voor de volledige tekst van het advies op de website :

<http://www.frdo.be/nl/pubnl/adviezen/2006a13n.pdf>

[Terug naar inhoud](#)

3. Advies over de oriëntatienota voor het derde Federaal plan duurzame ontwikkeling

De vierjaarlijkse federale plannen vormen de hoeksteen van het federale beleid duurzame ontwikkeling in ons land. Terwijl het tweede federaal plan duurzame ontwikkeling nog volop in uitvoering is (het plan loopt tot 31 december 2008), bereidt de overheid nu reeds het derde plan voor. Dit plan wordt pas van kracht op 1 januari 2009, maar rekening houdend met de termijnen voor raadpleging, goedkeuring en publicatie, dient het voorontwerp ervan immers reeds in oktober 2007 klaar te zijn.

In een eerste stap publiceerde de Interdepartementale Commissie Duurzame Ontwikkeling (ICDO) in juni 2006 een voorlopige oriëntatienota voor het voorontwerp van het derde federaal plan ("Hoe zal het plan eruitzien? Hoe het plan opbouwen?"). In een brief van 19 juli 2006 vroeg de staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling de FRDO om advies over deze oriëntatienota. Dit advies vormt een inbreng voor de definitieve oriëntatienota, die eind september 2006 door de ICDO-vergadering dient goedgekeurd.

De FRDO waardeert dat hij reeds in dit stadium van de voorbereiding van het derde federaal plan duurzame ontwikkeling (FPDO) geraadpleegd wordt. Wanneer de raad vroeger in het proces betrokken is dan in de fase van het voorontwerp van plan, kan hij immers ook een bijdrage leveren op het vlak van conceptuele aspecten en de globale aanpak. De FRDO meent dat het nuttig zou zijn dat hij ook in een volgend stadium van voorbereiding van het derde FPDO een bijdrage levert, via een advies of een andere vorm van participatie.

De raad vindt het positief dat de oriëntatienota als "werkbasis" voor het derde FPDO enerzijds de Europese Strategie duurzame ontwikkeling (EUSDS) vermeldt, en anderzijds "bestaande federale plannen". De doelstelling om deze plannen met elkaar te verbinden in een duurzame-ontwikkelingskader is lovenswaardig, maar ook zeer ambitieus: zelfs om dit stapsgewijs te realiseren zal er voldoende engagement in de administratie en de politieke wereld nodig zijn, evenals een aanzienlijke investering in middelen en *capacity building*.

Om te vermijden dat het derde FPDO geen integratie maar een loutere inventaris vormt van bestaande federale deelplannen, dient men deze te benaderen vanuit een langetermijnvisie op een duurzame ontwikkeling van ons land en een analyse van de niet-duurzame trends. Wat de langetermijnvisie betreft, kan het FPDO gebruik maken van de toekomstverkenning via de methode van *backcasting*, aangekondigd voor het eind 2007 te verschijnen vierde federaal rapport. Dit uitgangspunt dient aangevuld met een analyse van de feitelijke situatie en van de trends op het vlak van duurzame ontwikkeling. Het is immers essentieel eerst de belangrijkste niet-duurzame trends te

bepalen waarvoor dringend aanvullende acties nodig zijn. Een “instrumentenbord” met indicatoren voor duurzame ontwikkeling is hierbij een noodzakelijk hulpmiddel.

De FRDO formuleert tenslotte nog enkele bedenkingen over de openbare raadpleging rond het derde FPDO, vanuit het idee dat het concept voor, de inhoud van en de raadpleging over een plan nauw verbonden items zijn. Vanuit de vaststelling dat de raadplegingen over het voorontwerp van eerste en tweede plan te weinig respons kregen van de burger, meent de raad dat voor het derde federaal plan een andere aanpak van de raadpleging aangewezen is. De FRDO suggereerde reeds in eerdere adviezen een onderscheid te maken tussen de raadpleging van gespecialiseerde stakeholderorganisaties en de raadpleging van het grote publiek. Er zijn betere manieren om de burger bij het plan te betrekken dan enkel via een algemene raadpleging over het plan in zijn geheel, zowel waar het gaat om de doelgroep (bv. werken via burgerpanels of focusgroepen) als om de tekst die ter consultatie voorgelegd wordt. Zo zou men het publiek bij de raadpleging een aantal keuzes kunnen voorleggen die verband houden met toekomstvisies en mogelijke alternatieven. Hierbij dienen de voorgelegde teksten voldoende toegankelijk, concreet en coherent te zijn.

Klik hier voor de volledige tekst op de website :

<http://www.frdo.be/nl/pubnl/adviezen/2006a14n.pdf>

[Terug naar inhoud](#)

4. Advies voor het Vooruitgangsverslag over de Lissabonstrategie – uitvoering van het Nationale hervormingsprogramma van België

In 2005 heeft de Europese Raad de Lissabon-strategie voor groei en werkgelegenheid, die dateert van 2000, aangepast en een nieuwe impuls gegeven. Voortaan gaat er ook meer aandacht naar de nationale vertaling van het Lissabon-programma: de lidstaten dienden immers tegen oktober 2005 de Lissabon-richtsnoeren om te zetten in nationale hervormingsprogramma's (NHP) . Het Belgische NHP werd opgesteld door de federale overheid en de gewesten en gemeenschappen, en ook de *stakeholders* werden erover geraadpleegd. Zo bracht de FRDO op vraag van de Eerste Minister op 31 augustus 2005 een advies uit als bijdrage tot het opstellen van het NHP.

In de nieuwe Lissabon-procedure dienen de lidstaten jaarlijks in één document verslag uit te brengen over de uitvoering van de Lissabon-strategie en het NHP. Voor de opmaak van het vooruitgangsverslag 2006 voor België vroeg de Eerste Minister opnieuw het advies van de FRDO. Dit advies werd in consensus goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de FRDO via schriftelijke procedure op 7 juni 2006.

In zijn advies vraagt de FRDO dat het vooruitgangsverslag van België over de Lissabonstrategie:

- Coherentie nastreeft met de duurzame-ontwikkelingsbenadering in ons land, onder meer door te verwijzen naar de nationale strategie duurzame ontwikkeling
- Een overzicht bevat van maatregelen die de verschillende overheden van ons land reeds genomen of voorzien hebben in het domein van duurzaam gebruik van hulpbronnen en de internalisering van externe milieukosten
- Hierbij aangeeft welke doelstellingen en actieplannen België op dit vlak momenteel reeds bijkomend vooropstelt
- De “best practices” voor actiepistes op het vlak van synergieën tussen groei en milieu in de NHP van de lidstaten vermeldt die in de Belgische context eventueel over te nemen zijn
- Een stand van zaken geeft over het nationaal actieplan Duurzame Overheidsopdrachten en het nationale Environmental Technologies Action Plan (ETAP)
- De piste van een verschuiving van de belastingdruk van arbeid naar milieudruk en grondstoffenverbruik bekijkt, in het kader van actie 22 van het tweede federale plan duurzame ontwikkeling
- Aandacht besteedt aan de duurzame-ontwikkelingseffectbeoordeling (DOEB) als instrument voor de integratie van de economische, sociale en ecologische doelstellingen van de Lissabonstrategie.

Klik hier voor de volledige tekst op de website :

<http://www.frdo.be/nl/pubnl/adviezen/2006a11n.pdf>

[Terug naar inhoud](#)

5. Advies over een ontwerp-KB tot aanvulling van het KB van 4 maart 2005 betreffende de benamingen en de kenmerken van de biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen voor motorvoertuigen en voor niet voor de weg bestemde mobiele machines

Op 31 december 2005 moet het aandeel biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen 2% bedragen van de totale hoeveelheid benzine en diesel voor motorvoertuigen in ons land. Dit percentage wordt jaarlijks en lineair vermeerderd met 0,75%, tot het 5,75% bereikt in 2010. Deze cijfers werden vastgelegd door een KB van 4 maart 2005, waarin ook vermeld staat dat deze hernieuwbare brandstoffen op de markt kunnen worden gebracht op voorwaarde dat ze voldoen aan de Europese normen.

Er bestaan evenwel nog geen Europese of Belgische normen op dit vlak, en daarom is een ontwerp-KB opgesteld als aanvulling op het KB van 4 maart 2005 om de procedure te regelen voor het op de markt brengen of in verbruik stellen van biobrandstoffen in bepaalde gevallen. Het ontwerp-KB legt met name een procedure vast wanneer 1. een beperkt aantal welbepaalde partijen niet-genormeerde biobrandstoffen verhandelt of verbruikt in het kader van een specifiek project ("*captive fleet*"); 2. koolzaadolie wordt verkocht aan de eindgebruiker.

Minister van leefmilieu Bruno Tobback vroeg de FRDO op 13 juni 2006 om advies over dit ontwerp-KB. Het advies werd goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de FRDO via schriftelijke procedure op 13 juli 2006. In zijn advies onderschrijft de raad de doelstelling van het ontwerp-KB om pure plantenolie op de Belgische markt te brengen. Dit ligt in de lijn van het Europese beleid dat opteert om zowel minder afhankelijk te worden van petroleum als om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, en in het bijzonder om de Kyoto-doelstellingen te helpen behalen. De raad vindt meer in het bijzonder de ontwikkeling van pure koolzaadolie een interessante ontwikkeling op het vlak van duurzame ontwikkeling. Er is wel een kwaliteitscontrole noodzakelijk voor het aanbieden van pure koolzaadolie.

Verder vindt de FRDO het belangrijk dat België bij de Europese Commissie aandringt om een Europese kwaliteitsnorm te ontwikkelen. De raad vraagt bovendien dat het Belgische Instituut voor Normalisatie zou beginnen met het ontwikkelen van een kwaliteitsnorm voor pure plantaardige koolzaadolie. Daarnaast vindt de raad het primordiaal dat de overheid de situatie nauwkeurig en gestadig opvolgt.

Sommige leden van de raad menen dat de kosten voor de kwaliteitscontrole van pure plantaardige olie gedekt moeten worden door de sector zelf die de plantaardige olie produceert. Andere leden van de raad zijn van oordeel dat uitgeklaard moet worden hoe de kosten voor deze controles zullen worden gedekt, op basis van de huidige kosten voor controle en de meerkosten voor de controle van de koolzaadolie.

Klik hier voor de volledige tekst op de website :

<http://www.frdo.be/nl/pubnl/adviezen/2006a12n.pdf>

[Terug naar inhoud](#)

6. Activiteiten werkgroepen

Werkgroep Strategieën voor Duurzame Ontwikkeling

De werkgroep heeft recent twee adviezen afgerond: een spoedadvies over het actieplan "Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen" (met de werkgroep productnormen) en een advies over

de oriëntatienota voor het derde federaal plan duurzame ontwikkeling (zie resp 2 en 3 hierboven). Verder stelde de werkgroep op vraag van staatssecretaris Van Weert een nota op over de procedure van Duurzame-ontwikkelingsEffectbeoordeling (DOEB) op federaal niveau, in opvolging van een intern seminarie over dit onderwerp.

De werkgroep gaat nu van start met een tweede advies rond "ontkoppeling". Na een eerste advies dat de thematische strategie natuurlijke hulpbronnen van de EU als onderwerp had, zal nu nader ingegaan worden op toepassingen voor België. Tenslotte bereidt de werkgroep het FRDO-forum "Redefining prosperity" voor dat op 13/10 in Brussel georganiseerd wordt (zie 1).

Werkgroep Energie en Klimaat

Deze werkgroep stelde samen met de werkgroep productnormen het advies over biobrandstoffen (zie 5) Momenteel bereidt de werkgroep een advies voor over het voor oktober aangekondigde Verslag van de Commissie Energie 2030, op vraag van minister Verwilghen. Verder zou de werkgroep samen met de werkgroep productnormen een advies uitbrengen over elektrische verlichting.

Werkgroep Internationale Betrekkingen

De werkgroep organiseerde op 7 juni een rondetafel over de WTO op vraag van minister De Gucht. Voorlopig zijn er geen nieuwe activiteiten gepland.

Werkgroep Productnormen

Na de adviezen over hernieuwbare brandstoffen (zie 5) en MVO (zie 2) zal deze werkgroep samen met de werkgroep Strategieën het tweede advies "ontkoppeling" voorbereiden.

Werkgroep Sensibilisatie en Communicatie

De werkgroep heeft in opvolging van het forum over media en communicatie rond duurzame ontwikkeling (oktober 2005) een brochure met tips uitgewerkt voor een doeltreffender communicatie rond duurzame ontwikkeling. Verder bereidt de werkgroep een "krant" voor over de raad die beschikbaar zal zijn op het volgende forum, "Redefining prosperity" op 13/10 in Brussel (zie 1). Leden van de werkgroep S&C zijn ook betrokken zijn bij de voorbereiding van dit forum.

Werkgroep Wetenschappelijk onderzoek

De werkgroep bereidt een advies op eigen initiatief voor over indicatoren voor duurzame ontwikkeling, in opvolging van het seminarie over indicatoren duurzame ontwikkeling (IDO) dat de de FRDO samen met het Platform indicatoren organiseerde in september 2005, als bijdrage tot dit aspect van de nationale strategie duurzame ontwikkeling.

[Terug naar inhoud](#)

FRDO INFO is de nieuwsbrief van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO). De FRDO geeft adviezen aan de Belgische federale overheid over het beleid inzake duurzame ontwikkeling. De raad organiseert ook activiteiten om het draagvlak voor duurzame ontwikkeling te vergroten.

Overname van artikelen uit FRDO INFO met bronvermelding is toegestaan.

Adres: Ernest Blérotstraat 17, B-1070 Brussel, België

Tel.: +32 (0)2 7433150

Fax: +32 (0)2 7433159

<http://www.frdo-cfdd.be>

mail@frdo-cfdd.be

Indien u deze gratis nieuwsbrief niet rechtstreeks in uw mailbox hebt gekregen, kunt u zich abonneren door een mail te sturen naar het adres hierboven met vermelding van naam, (eventueel) organisatie, adres en mailadres, en als onderwerp (subject) "abonnement". Gelieve ook te vermelden of u FRDO

INFO in het Nederlands of het Frans wenst. Wil u de nieuwsbrief niet langer ontvangen, vermeld dan "uitschrijven" als onderwerp in de mail.